

KSJ-KSA-VKSJ: Visietekst

KSJ-KSA-VKSJ is een jeugdbeweging. Experimenteren, participeren, kritisch kijken, een vrijwillig en langdurig engagement opnemen en nadenken over zingeving zijn de belangrijkste stimulansen die we aan onze groepen willen geven. We richten ons op kinderen en jongeren als individuen, in groep en in het geheel van de samenleving. Spelenderwijs en met aandacht voor vorming proberen we deze pijlers concreet te maken. Deze fundamenten zijn dan ook de basis van en de rode draad in onze visie.

Twee fundamenten

Spelend samen-zijn in groep

KSJ-KSA-VKSJ brengt kinderen en jongeren samen om een onbeperkte waaier van ervaringen op te doen. Het spelend samen-zijn staat daarbij centraal.

Op tocht gaan, samen zingen of koken, een mega-constructie sjourren, een kussengevecht in het lokaal, een heel weekend erop uit, een heuse detectiveopdracht of een Ren je rot-quiz,...: in het spel steekt een uitdaging om grenzen te verleggen, risico's te nemen, verantwoordelijkheid op te nemen, avonturen aan te gaan, zichzelf creatief uit te leven en de fantasie de vrije loop te laten. Spelen is ook zich amuseren, leren, ontdekken, kiezen tussen wat kan en niet kan. Het jaarlijkse kamp is hierbij één van de hoogtepunten.

KSJ-KSA-VKSJ kiest voor een ruim spelaanbod. Op die manier draagt de beweging bij tot de totale persoonsvorming van kinderen en jongeren. Zich enkel baseren op kracht, snelheid of behendigheid maakt dat er kinderen of jongeren uit de boot vallen. Spel is ook constructiespel, imitatiespel, fantasiespel, bewegingsspel, avontuurlijk spel, expressief spel, informatief spel, samenwerkingspel, ...

Spel lijkt té omvattend om het wezen ervan onder woorden te brengen. Via écht spel krijgen kinderen en jongeren de kans om samen jong te zijn. Ze kunnen er zichzelf en anderen leren kennen binnen de veilige ruimte van een groep leeftijdsgenoten. Het schept de mogelijkheid tot écht contact: ontdekken dat iedereen anders is, maar vooral bouwen aan een verbondenheid, een samen-zijn met anderen. Een groep is immers meer dan de optelsom van de leden.

Het geloof in de waarde van een specifieke aanpak voor kinderen en jongeren heeft geleid tot de leeftijdsgerichte werking van KSJ-KSA-VKSJ. Vertrekkend vanuit de leefwereld en de psychologie van elke leeftijdsgroep wordt een eigen aanbod uitgewerkt. Er is doorheen de verschillende leeftijdsgroepen een duidelijke evolutie en groei. Rekening houden met die groei lijn betekent werk maken van aangepaste activiteiten en een aangepaste begeleidingshouding.

Vorming

KSJ-KSA-VKSJ wil meer bieden dan spel. Doorheen haar activiteiten werkt KSJ-KSA-VKSJ aan de vorming van kinderen en jongeren. Een groep laat zijn leden en begeleiding

ervaren hoe kleine stappen in de richting van een betere samenleving gezet kunnen worden.

Jeugdbeweging zijn, in al haar facetten, dat leer je vooral al doende. KSJ-KSA-VKSJ wil kinderen en jongeren prikkelen en uitnodigen om hun eigen mogelijkheden te verkennen en talenten aan te scherpen. Op vele plaatsen en momenten, op alle niveaus, is KSJ-KSA-VKSJ bezig met één groot vormingsproject. De groepen worden uitgedaagd zichzelf te bevragen en open te staan voor nieuwe impulsen. Levenslang leren staat hierbij centraal.

Vijf pijlers

Experimenteren

Kinderen en jongeren krijgen binnen de jeugdbeweging verantwoordelijkheid en kansen die ze elders nauwelijks krijgen. De jeugdbeweging wordt dan ook terecht het oefenterrein bij uitstek genoemd voor individuele ontplooiing en sociale bewogenheid.

Ieder kind of jongere heeft veel mogelijkheden in zich. KSJ-KSA-VKSJ geeft ruimte aan al haar leden en begeleiding om nieuwe dingen te ontdekken en te proberen. De beweging is er voor en door kinderen en jongeren.

Kinderen en jongeren vinden in KSJ-KSA-VKSJ een plek waar ze letterlijk en figuurlijk kunnen vallen en opstaan. Spelen in vaste, kleine groepen is een veilige plaats waar ze kunnen leren winnen en verliezen, waar ze zichzelf confronteren met eigen en andermans grenzen.

Ieders aanwezigheid is van belang. Alle leden en begeleiders zijn nodig om als groep een mooi geheel vormen. Iedereen wordt gestimuleerd om eigen talenten te gebruiken in het belang van die groep. Het zorgt voor dynamiek, voor vernieuwing, voor het verleggen van grenzen.

Er zijn grenzen aan ieders experimenteerruimte. Om het voor alle leden en begeleiding leefbaar en begrijpbaar te maken, komt het er vooral op aan om duidelijke afspraken te maken. De groep bekijkt samen wat kan en niet kan. In bepaalde gevallen zal de maatschappij regels aan de groep opleggen. Een groep moet zich bewust zijn van die grenzen, van het belang ervan en van hoe ermee om te gaan.

Participatie

Kinderen en jongeren worden gestimuleerd om voor hun eigen visie uit te komen, keuzes te maken en te beslissen. Iedereen moet in de groep zijn inbreng kunnen doen, zowel in de plannen als in de evaluatie. In de verschillende leeftijdsgroepen, in de begeleidingsploeg, in de provinciale en nationale werking moet ieder zijn mening mogen formuleren en deze moet serieus genomen worden.

Diversiteit is een gegevenheid. Er zijn erg veel verschillen en gelijkenissen tussen kinderen en jongeren, zowel individueel als op groepsniveau. Leeftijd, gender, etniciteit, klasse, seksualiteit, taal, uiterlijk, familie, opleiding, ... bepalen wie je bent. In onze jeugdbeweging kan ieder mens ervaren: "ik ben graag gezien, zomaar, onvoorwaardelijk." De groep vormt op die manier een gemeenschap waar iedereen welkom is.

In een groep van mensen moet er altijd rekening gehouden worden met de anderen. Er moet ruimte zijn voor andere meningen. Leden en begeleiding leren hun eigen voorkeur en tegenzin relativeren. Men zoekt naar een consensus door respect te hebben voor elkaar over verschillen en vooroordelen heen. Door beslissingen loyaal uit te voeren, neemt men verantwoordelijkheid op.

KSJ-KSA-VKSJ-groepen maken deel uit van een groter geheel: een buurt, een parochie, een gemeente, een gewest, een provinciale, nationale en internationale koepel, een ruimer samenlevingsverband, ... Dit is voor elke groep verschillend. Het is de taak van KSJ-KSA-VKSJ haar leden en begeleiders gevoelig te maken voor wat rondom hen gebeurt. Groepen moeten op hun eigen manier hun stem kunnen laten horen: om belangen te verdedigen, samenwerking te bevorderen en verantwoordelijkheid op te nemen. KSJ-KSA-VKSJ wil als jeugdbeweging serieus genomen worden. Elke keer opnieuw moet er rekening gehouden worden met de mening van kinderen en jongeren.

Kritisch kijken

Kinderen en jongeren moeten zich vragen durven stellen: bij de samenleving, maar ook bij zichzelf als persoon en bij de werking van de groep.

Leden en begeleiding leren in KSJ-KSA-VKSJ plezier maken, knoeien, spelen, genieten, ontdekken, exploreren, zien, voelen, bedenken, ... Het maakt hen kritisch ten opzichte van hun eigen persoon. Ze leren zichzelf relativieren. Kinderen en jongeren krijgen het vertrouwen om te groeien als persoon.

De begeleidingsgroep staat continu voor grote beslissingen. Jonge mensen worden gestimuleerd om uitdagingen bewust aan te gaan. Om hun eigen werking continu te vernieuwen, moeten ze zich vragen stellen bij wat vanzelfsprekend lijkt.

KSJ-KSA-VKSJ wil niet langs de zijlijn staan, maar actief op het veld haar jeugdige en kritische mening naar voren brengen over hoe de samenleving kan opgebouwd worden. De groepen geven zelf het voorbeeld. Een positief "alternatief" voorleven is een sterkte van de jeugdbewegingsformule: een kleine gemeenschap waar sámen-leven centraal staat.

Engagement

Lid zijn van KSJ-KSA-VKSJ is geen vrijblijvende zaak. Zowel van leden als van begeleiders wordt gevraagd dat zij zich – met respect voor ieders mogelijkheden en persoonlijke situatie – vrijwillig inzetten voor de groep.

Het is belangrijk dat leden en begeleiding inzicht hebben in en bekommerd zijn om het geheel. Actief kiezen hangt in KSJ-KSA-VKSJ nauw samen met tijd vrijmaken. Mee de koers bepalen hangt samen met "op iemand kunnen rekenen". Verantwoordelijkheid nemen is verantwoordelijkheid dragen. Jeugdbeweging is méér dan de wekelijkse activiteiten. Een engagement betekent keuzes maken: een eerlijke keuze.

Kinderen kennen andere interesses en andere mogelijkheden dan jongeren. Iedereen krijgt in de jeugdbeweging kansen om te groeien in verantwoordelijkheid en engagement. Almaar meer leren jonge mensen hun lot in eigen handen te nemen om zich vervolgens te engageren als begeleid(st)er, provinciaal en nationaal vrijwilliger.

Participatie in de jeugdbeweging correleert bijzonder sterk met engagementen op latere leeftijd. Een actief jeugdbewegingsleven drukt een stempel op de eigen persoonlijkheid. Het engagement beperkt zich niet tot het samen-zijn met de eigen leden en begeleiders. KSJ-KSA-VKSJ reikt een oriëntatiekader aan voor het eigen leven.

Zingeving

Velen ervaren in, door en met de activiteiten van de jeugdbeweging momenten van zin. Meer nog, de jeugdbeweging is een bijzondere vindplaats van zingeving en geloof. Hiervoor zijn geen gewichtige woorden nodig. Elk groep beleeft dit in de ontelbare kleine details: een 8-jarige die met "dat nieuwe lid" een groepje wil vormen, een gesprek met de 13-jarigen over het pestgedrag in hun groep, de blijde gezichten bij de evaluatie op kamp, ...

Zo nu en dan is het nodig stil te vallen, om na te denken, te bezinnen. Het is belangrijk samen met kinderen en jongeren deze zoektocht te maken. Het geloof is daarbij een inspiratiebron. KSJ-KSA-VKSJ vindt het belangrijk dat iedereen op zijn eigen manier hiermee bezig kan zijn en hierin kan groeien.

De christelijke achtergrond blijft KSJ-KSA-VKSJ inspireren. De beweging kiest ervoor om blijvend inspiratie te putten uit de boodschap, het verhaal en de figuur van Jezus Christus. In KSJ-KSA-VKSJ wordt het evangelie hertaald naar de hedendaagse realiteit. Belangrijk is het respect voor ieders levensovertuiging. KSJ-KSA-VKSJ kiest voor samenwerken en –leven met de andere levensbeschouwingen.

Tot een gevoel van verantwoordelijkheid tegenover elkaar, tegenover de groep en tegenover de samenleving wil KSJ-KSA-VKSJ haar begeleiders oproepen. Zo is in het samenzijn iets te zien, te horen, te voelen van wie Hij was en is.

Achtergrond

Ook al concentreert de aandacht zich logischerwijze op het heden en de toekomst, toch mag niet vergeten worden dat KSJ-KSA-VKSJ gegroeid is uit en bepaald door haar verleden. Het verleden blijft de identiteit (mede) bepalen.

KSA en VKSJ werden opgericht in de jaren 1928-1929 als Katholieke Actie-beweging voor studerende. De Katholieke Actie was een beweging die de Kerk wou wapenen tegen haar moderne vijanden. De wereld moest terug gekerstend worden. Voor dit doel werden de leken ingeschakeld onder leiding van priesters, bisschoppen en paus. De Katholieke Actie herbergde verschillende standenorganisaties, zoals een beweging voor jonge arbeiders, één voor landbouwerskinderen en één voor studenten.

De "studentenbeweging" accentueerde vooral het vormingsaspect van de werking. De inhoudelijke klemtoon lag op de godsdienstige vorming en de uitbouw van een kernwerking voor de studentenleden. Discussie en vorming waren alom vertegenwoordigd.

In de loop der jaren zijn KSA en VKSJ steeds meer gegroeid naar een jeugdbeweging. De spanning tussen jeugdbeweging en maatschappelijke vernieuwingsbeweging is echter een rode draad doorheen de geschiedenis.

KSJ-KSA-VKSJ kiest duidelijk voor de weg van "jeugdbeweging". Het vormingsaspect, het kritisch en bewust leren kijken en invloed willen uitoefenen op een maatschappij blijven echter ook nu nog belangrijk in de visie.

KSJ-KSA-VKSJ is een Vlaamse beweging: haar werking situeert zich helemaal binnen Vlaanderen, haar leden zijn voor het overgrote deel Vlamingen en in het verleden was ze erg sterk verbonden met de strijd van de Vlamingen om als gelijkwaardige burgers behandeld te worden. Meewerken aan een rechtvaardiger wereld was en is een belangrijke drijfveer in de beweging.